

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes svar på spørgsmål nr. 16, 17 og 18 (Alm. del) stillet af
Udvalget for Videnskab og Teknologi den 18. december 2007.

Den 15. januar 2008

Med venlig hilsen

Helge Sander

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 07-029905
Dok nr. 436084
Side 1/1

Spørgsmål nr. 16 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 18. december 2007 til Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (alm. del).

Spørgsmål 16

Vil ministeren opdatere sit svar på spm. S 81 til udvalget (2003-2004 alm. del – bilag 26) vedrørende regeringens indstilling til placering og dansk deltagelse i finansiering af anlæg og drift af en neutronkilde-facilitet i Sydsverige, jf. Ugebrevet Mandag Morgen, den 26. november 2007?

Svar

Flere europæiske lande har givet udtryk for, at de er interesserede i værtskabet for den europæiske forskningsfacilitet European Spallation Source (ESS). Det drejer sig især om Ungarn, Spanien og Sverige. Sverige er det land, som tilsyneladende er kommet længst i forberedelserne.

Den svenske regering har sammen med ESS Scandinavia i en årrække undersøgt mulighederne for et svensk værtskab for det fælleseuropæiske forskningsanlæg ESS. De svenske undersøgelser resulterede i, at den svenske regering i februar 2007 annoncerede, at man vil tilbyde værtskabet for ESS med en lokalisering af faciliteten i Lund. Fra svensk side har man over for den danske regering givet udtryk for, at man gerne ser, at der bliver tale om et skandinavisk projekt med Danmark som medvært. Derfor har regeringen nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe med repræsentanter fra Videnskabsministeriet, Finansministeriet, Miljøministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Indenrigsministeriet, som har fået til opgave at koordinere udarbejdelsen af en redegørelse om ESS i Lund og perspektiverne for en eventuel dansk deltagelse i projektet. Redegørelsen forventes færdig i løbet af 1. kvartal 2008 og vil danne udgangspunkt for de fremtidige overvejelser om et muligt dansk engagement i ESS-projektet.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Dok nr. 436084
Side 1/1

Spørgsmål nr. 17 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 18. december 2007 til Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (alm. del).

Spørgsmål 17

Vil ministeren i forlængelse af sit svar på spørgsmål 24 til Miljø- og Planlægningsudvalget (2002-2003, alm. del – bilag 138), med tilsagn om at holde udvalget opdateret vedrørende en eventuel forestående beslutning i EU-regi vedrørende anlæg af en neutronkildefacilitet, give henholdsvis Miljø- og Planlægningsudvalget og Udvalget for Videnskab og Teknologi en orientering om forhandlinger eller lignende desangående?

Svar

Igennem flere år har det været diskuteret, om man i Europa skulle bygge forskningsfaciliteten European Spallation Source (ESS), der vil være verdens førende anlæg til neutronbaseret forskning. Flere europæiske lande har i den sammenhæng givet udtryk for, at de er interesseret i værtskabet for ESS. Det drejer sig især om Ungarn, Spanien og Sverige. Sverige er det land, som tilsyneladende er kommet længst i forberedelserne.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

I 2002 blev der nedsat et tværeuropæisk forum ”European Strategy Forum on Research Infrastructures” (ESFRI), som skulle udpege en række infrastrukturprojekter med bred europæisk videnskabelig interesse. Efterfølgende har ESFRI i deres rapport fra 2006 udpeget ESS som ét af 35 projekter af særlig interesse for den europæiske forskningsverden. Samtidig blev der i 2007 i regi af EU’s 7. ramme-program for forskning givet forprojektmidler til et tværnationalt udredningsarbejde, der bl.a. skal fremskaffe sammenlignelige beskrivelser af de forskellige lokaliseringsmuligheder for ESS. Som første skridt i dette arbejde har ESFRI besluttet at nedsætte en gruppe med repræsentanter for lande uden for kandidatlandene, som skal udarbejde kriterier for valg af placering for ESS.

Side 2/2

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at der i EU-regi ikke er truffet nogen beslutning om, hvorvidt ESS i det hele taget skal etableres, eller hvor anlægget i givet fald skal placeres. Der findes således ikke en fælles europæisk plan for, hvordan og hvornår man skal nå frem til en eventuel beslutning. På den baggrund er det min vurdering, at en europæisk beslutning om at igangsætte ESS tidligst kan træffes ved udgangen af 2008, når det igangværende udredningsarbejde er afsluttet. I forlængelse af mit tidligere svar til Miljø- og Planlægningsudvalget giver jeg fortsat mit tilsagn til, at både Miljø- og Planlægningsudvalget og Udvalget for Videnskab og Teknologi vil blive orienteret inden en eventuel europæisk beslutning om etablering af ESS.

Spørgsmål nr. 18 stillet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 18. december 2007 til Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling (alm. del).

Spørgsmål 18

Er regeringen så langt i sine overvejelser om eventuel støtte til et ESS-projekt i Lund, at man nu vil tage initiativ til en tilbundsgående, uafhængig undersøgelse af konsekvenserne af ESS-projektet, herunder miljømæssige og sociale effekter af ESS-projektet, dets lokale og regionale sikkerhedsimplikationer, og ESS-projektets rolle i EU's strategi for bæredygtig udvikling, særligt i betragtning af forskningsanlæggets enorme energiforbrug?

Svar

I februar 2007 offentliggjorde den svenske regering sit kandidatur til at være vært for forskningsfaciliteten European Spallation Source (ESS). Den svenske regering har over for den danske regering tilkendegivet, at man gerne ser, at der bliver tale om et skandinavisk projekt eller eventuelt et delt svensk-dansk værtskab. På den baggrund har regeringen nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe med repræsentanter fra Videnskabsministeriet, Finansministeriet, Miljøministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Indenrigsministeriet, som har fået til opgave at koordinere udarbejdelsen af en redegørelse om ESS i Lund og perspektiverne for en eventuel dansk deltagelse i projektet. Redegørelsen forventes færdig i løbet af 1. kvartal 2008 og vil danne udgangspunkt for en fremtidig dansk stillingtagen til ESS-projektet. Redegørelsen har bl.a. fokus på følgende områder:

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 3/3

- Miljø-, energi- og sundhedsmæssige aspekter ved lokalisering af ESS i Lund.
- Forsknings- og erhvervmæssige potentialer ved ESS i Lund.
- ESS's økonomi og vurdering af de økonomiske forpligtigelser ved et eventuelt dansk medværtskab.
- Samfundsmæssige gevinster ved lokalisering af ESS i Lund.

Jeg kan i øvrigt orientere om, at man fra svensk side har tilkendegivet, at man arbejder på, at ESS kan etableres som en CO₂-neutral facilitet.